

โปรแกรมงานว่าด้วยการถ่ายทอดเทคโนโลยี และความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

โปรแกรมงานว่าด้วยการถ่ายทอดเทคโนโลยี และความ
ร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีวัตถุประสงค์ในการ
พัฒนากิจกรรมที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามมาตรา 16
และ 19 ของอนุสัญญาฯ ตลอดจนข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
กับการส่งเสริมและเอื้ออำนวยต่อการถ่ายทอดและการเข้าถึง
เทคโนโลยี เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้งสามประการของ
อนุสัญญาฯ และเป้าหมายในการลดอัตราการสูญเสียความ
หลากหลายทางชีวภาพภายในปี ค.ศ. 2010 ตลอดจนเพื่อ
สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่ง
สหัสวรรษ ซึ่งรวมถึงการดูแลให้สิ่งแวดล้อมมีความยั่งยืน และ
ขจัดปัญหาความยากจนและปัญหาความอดอยากที่รุนแรง
ภายในปี ค.ศ. 2015

การดำเนินงานตามโปรแกรมงาน ควรคำนึงถึง
ข้อพิจารณาทางกลยุทธ์ดังต่อไปนี้

✿ เนื่องจากความแตกต่างทางสภาพสังคม เศรษฐกิจ
และวัฒนธรรมระหว่างประเทศต่างๆ การถ่ายทอดเทคโนโลยี
โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินความต้องการในด้านเทคโนโลยี
และความต้องการในการเสริมสร้างสมรรถนะนั้น จำเป็นต้อง
อาศัยกระบวนการที่ผลักดันด้วยตัวประเทศนั้นๆ เอง และ
สามารถยืดหยุ่นได้

✿ การมีส่วนร่วมและให้ความเห็นชอบของผู้มีส่วน
ได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนพื้นเมืองและท้องถิ่น
เป็นกุญแจสำคัญในการดำเนินการถ่ายทอดและกระจายการใช้
ประโยชน์จากเทคโนโลยีการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลาย
หลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนให้ประสบผลสำเร็จ

✿ ควรมีการจำแนกระบุและเอื้ออำนวยทางออกที่
คิดขึ้นเอง ในการแก้ไขปัญหาในท้องถิ่น เนื่องจากทางออกที่ดี
ที่สุดมักถูกพัฒนาขึ้นเองในท้องถิ่น แต่ไม่เป็นที่ทราบของผู้ที่
ต้องการใช้ส่วนใหญ่

✿ การเสริมสร้างระบบข้อมูลสารสนเทศระดับ
ภูมิภาค ระดับชาติ และระดับนานาชาติ รวมถึงการพัฒนาและ
ใช้รูปแบบ มาตรฐาน และขั้นตอนการดำเนินงาน (protocols)
เพื่อใช้ดำเนินการร่วมกัน การจัดการให้สามารถเข้าถึงเทคโนโลยี
ที่มีอยู่เพื่อวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ และการพัฒนาโลก
การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้เป็นศูนย์กลางของระบบข้อมูล

ดังกล่าว ล้วนแต่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานตาม มาตรา 16 และ 19 ของอนุสัญญา

✿ การพัฒนาความร่วมมือในรูปแบบใหม่ๆ ระหว่าง หน่วยงานของรัฐ สถาบันวิจัยทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และ ผู้ได้รับผลประโยชน์ ทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น เป็นสิ่ง ที่ช่วยเอื้ออำนวยให้เกิดสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนความร่วมมือ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีจนเป็นที่สำเร็จได้

✿ ควรพิจารณาถึงกลไกในการให้หลักประกันว่าการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีและความร่วมมือทางเทคโนโลยี จะดำเนินถึง และให้ความเคารพในสิทธิของชุมชนพื้นเมืองและท้องถิ่นที่ เกี่ยวข้องอย่างเต็มที่

✿ เนื่องจากในปัจจุบันมีกิจกรรมด้านการถ่ายทอด เทคโนโลยีและความร่วมมือทางเทคโนโลยีภายใต้โครงการต่างๆ อยู่หลายกิจกรรม จึงควรให้ความสำคัญในการสร้างความเชื่อมโยง ระหว่างโครงการดังกล่าว เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อน ในการดำเนินงาน

✿ การเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรและสถาบัน ในทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่กำลังพัฒนาและ ประเทศที่กำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจ มี ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินงานตามโปรแกรมงานนี้

องค์ประกอบที่ 1 : การวิเคราะห์ประเมินเทคโนโลยี

วัตถุประสงค์ : เพื่อจำแนกระบุความต้องการ เทคโนโลยี ประโยชน์ ต้นทุนและความเสี่ยงของเทคโนโลยีและ ความต้องการด้านการเสริมสร้างสมรรถนะในการถ่ายทอด เทคโนโลยี/การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี ตามลำดับความ สำคัญก่อนหลังและนโยบายระดับชาติ

เป้าหมายที่ 1.1 : มีการประเมินความต้องการ เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม โดยการมีส่วนร่วมของผู้ได้รับ ผลประโยชน์ ตลอดจนเป็นไปตามกิจกรรมภายใต้โปรแกรมงาน ของอนุสัญญาฯ และตามลำดับความสำคัญก่อนหลังระดับชาติ ดังระบุในกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการความหลากหลายทาง ชีวภาพระดับชาติ

กิจกรรม

1.1.1 เตรียมการประเมินความต้องการเทคโนโลยี โอกาสและอุปสรรคในการถ่ายทอดเทคโนโลยีในภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความต้องการด้านการเสริมสร้าง สมรรถนะ โดยสอดคล้องกับกิจกรรมภายใต้โปรแกรมงาน ของอนุสัญญาฯ

เป้าหมายที่ 1.2 : ดำเนินการวิเคราะห์ประเมิน ผลกระทบและความเสี่ยงอย่างเหมาะสม โดยการมีส่วนร่วมของ ผู้ได้รับผลประโยชน์ และความร่วมมือระหว่างประเทศ หากจำเป็น กิจกรรม

1.2.1 จัดเตรียมการวิเคราะห์ประเมินผลกระทบและ ความเสี่ยงของการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ รวมถึงเทคโนโลยีใหม่ ที่ความเสี่ยงและประโยชน์ที่ได้รับยังไม่เป็นที่ยืนยันแน่ชัด

1.2.2 เผยแพร่ผลการประเมินและประสิทธิผลการดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ

เป้าหมายที่ 1.3 : จัดหาข้อมูลวิธีการในการประเมิน ความต้องการเทคโนโลยีกับภาคีอนุสัญญาฯ อย่างทั่วถึง โดยอาศัย กลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และวิธีอื่นๆ ที่เห็นว่าเหมาะสม กิจกรรม

1.3.1 รวบรวมข้อมูลข่าวสารในเรื่องวิธีการประเมิน ความต้องการเทคโนโลยี วิเคราะห์ความต้องการในการนำเอา เทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความ หลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ตลอดจนเทคโนโลยีที่ใช้ ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรม และเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวผ่าน กลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และวิธีการอื่นๆ ที่เห็นว่า เหมาะสม

ผู้ดำเนินการหลัก : ภาคี (กิจกรรมที่ 1.1, 1.2.1 และ 1.2.2) และสำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ (กิจกรรมที่ 1.3)

กำหนดการดำเนินงาน : การประชุมสมัชชาภาคี อนุสัญญาฯ สมัยที่ 8 (กิจกรรมที่ 1.3)

องค์ประกอบที่ 2 : ระบบข้อมูลข่าวสาร

วัตถุประสงค์ : เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารระดับ ภูมิภาค ระดับชาติ และระดับนานาชาติ เกี่ยวกับการถ่ายทอด เทคโนโลยีและความร่วมมือทางเทคโนโลยี เพื่อให้ข้อมูลที่ ครบถ้วนสมบูรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเอื้ออำนวยให้มีการถ่ายทอด เทคโนโลยีและความร่วมมือทางเทคโนโลยี

เป้าหมายที่ 2.1 : กลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เป็นกลไกกลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและเอื้ออำนวยการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีและความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาฯ โดยการเปิดให้เข้าถึง ข้อมูลความต้องการเทคโนโลยีระดับชาติ ข้อมูลเทคโนโลยีทั้ง ที่มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของ (ในฐานข้อมูลเทคโนโลยี) และข้อมูล ตัวอย่างการดำเนินงานที่ดีในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อ อำนวยการถ่ายทอดเทคโนโลยีและความร่วมมือทางเทคโนโลยี กิจกรรม

2.1.1 พัฒนาเว็บเพจและจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ที่เปิดให้ เข้าถึงข้อมูลโครงการที่เกี่ยวข้อง และฐานข้อมูลเพื่อการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีและความร่วมมือทางเทคโนโลยี

2.1.2 ยกย่องข้อเสนอโครงการพัฒนาการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร รวมถึงหน่วยงานกลางประสานกลไก ดังกล่าวในระดับชาติ เพื่อให้เป็นกลไกในการแลกเปลี่ยนข้อมูล เทคโนโลยี เอื้ออำนวยและส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีและ ความร่วมมือด้านเทคโนโลยี การส่งเสริมความร่วมมือทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และการเอื้ออำนวย การเข้าถึงเทคโนโลยีที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรพันธุกรรม

2.1.3 ให้ข้อเสนอแนะและแนวทางในการใช้รูปแบบ ขั้นตอนการดำเนินงาน และมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูล ใหม่ๆ เพื่อให้สามารถใช้ระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ ร่วมกันได้ ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ รวมถึงฐานข้อมูล เกี่ยวกับเทคโนโลยีและสิทธิบัตร

2.1.4 ดำเนินงานตามข้อเสนอโครงการตั้งระบุ ในกิจกรรมที่สมัชชาภาคคืออนุสัญญา ให้การรับรอง โดย ประสานการดำเนินงานกับโครงการหรือกลไกที่คล้ายคลึงกัน ของอนุสัญญา และองค์กรระหว่างประเทศต่างๆ

เป้าหมายที่ 2.2 : จำแนกรูปโอกาสในการจัดตั้งและ เสริมสร้างระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีและความร่วมมือทางเทคโนโลยีในระดับชาติ โดยการหารือและ รับฟังความคิดเห็นของผู้ได้รับผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรม

2.2.1 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระบบ ข้อมูลข่าวสาร เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีและความร่วมมือทาง เทคโนโลยีในระดับชาติและระดับภูมิภาค รวมถึงการจำแนกรูป วิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดและความต้องการในการพัฒนาระบบดังกล่าว เพิ่มเติม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของ การเข้าถึงระบบดังกล่าว โดยผู้ได้รับผลประโยชน์ (โดยเฉพาะชุมชนพื้นเมืองและท้องถิ่น) ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะและทรัพยากรมนุษย์ทั้งที่มีอยู่ แล้วและที่ต้องการ

2.2.2 พัฒนาหรือเสริมสร้างระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อ การถ่ายทอดเทคโนโลยีและความร่วมมือทางเทคโนโลยีในระดับชาติ

เป้าหมายที่ 2.3 : จัดตั้งหรือเสริมสร้างระบบข้อมูล ข่าวสารเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีและความร่วมมือทางเทคโนโลยี ในระดับชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบที่ดำเนินการภายใต้กลไก การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารระดับชาติ ตลอดจนดูแลให้ระบบ ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเชื่อมโยงระบบข้อมูลในระดับนานาชาติ และมีส่วนสนับสนุนการถ่ายทอด การเผยแพร่และใช้ประโยชน์ เทคโนโลยี ตลอดจนการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยี รวมถึงการถ่ายทอด เทคโนโลยีระหว่างประเทศกำลังพัฒนา

กิจกรรม

2.3.1 พัฒนาหรือปรับปรุงระบบแลกเปลี่ยนข้อมูล การถ่ายทอดเทคโนโลยีและความร่วมมือทางเทคโนโลยีในระดับชาติ โดยการมีส่วนร่วมของผู้ได้รับผลประโยชน์ ทั้งนี้ เพื่อเอื้ออำนวย การเจรจาระหว่างเจ้าของเทคโนโลยีกับผู้ที่จะนำเอาเทคโนโลยี ไปใช้ โดยใช้วิธีการเพื่อให้หลักประกันว่า :

✿ ระบบฐานข้อมูลระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ มีความเชื่อมโยงกัน

✿ ชุมชนพื้นเมืองและท้องถิ่น ตลอดจน ผู้ได้รับผลประโยชน์ทั้งหมด สามารถเข้าถึงระบบดังกล่าว โดย ระบบเองก็มีการปรับให้สามารถใช้ประโยชน์โดยกลุ่มดังกล่าวได้

✿ มีการป้อนข้อมูลความต้องการในระดับ ท้องถิ่นของระบบดังกล่าว และสมรรถนะที่เกี่ยวข้องเข้าสู่ระบบ ระดับชาติ

เป้าหมายที่ 2.4 : ส่งเสริมการพัฒนาระบบข้อมูล ข่าวสารระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ ให้เอื้ออำนวย การถ่ายทอดเทคโนโลยีและความร่วมมือทางเทคโนโลยี

กิจกรรม

2.4.1 ริเริ่มและดำเนินการหารือระหว่างองค์กรและ ผู้ได้รับผลประโยชน์ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

ชี้แนะทางเลือกในการขยายความร่วมมือระดับภูมิภาคและระดับ นานาชาติ ในด้านการพัฒนาและปรับปรุงระบบข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและความร่วมมือทางเทคโนโลยี

2.4.2 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระบบ ข้อมูลข่าวสารระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ รวมถึงวิธี ปฏิบัติที่ดีที่สุดและโอกาสในการพัฒนาระบบดังกล่าวเพิ่มเติม และเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวผ่านกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และกลไกอื่นๆ ที่เหมาะสม

2.4.3 จำแนกรูปและดำเนินมาตรการการพัฒนา เพื่อเสริมสร้างระบบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยี และความร่วมมือทางเทคโนโลยี รวมถึงในระดับท้องถิ่น

ผู้ดำเนินการ : สำนักเลขาธิการอนุสัญญา (กิจกรรม ที่ 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.2.1 และ 2.4.2) ภาคี (กิจกรรมที่ 2.2.2, 2.3 และ 2.4.3) และองค์กรที่เกี่ยวข้อง (2.4.1)

กำหนดการดำเนินงาน : ภายหลังจากการประชุมสมัชชา ภาคีอนุสัญญา สมัยที่ 7 (กิจกรรมที่ 2.1.1) การประชุม สมัชชาภาคีอนุสัญญา สมัยที่ 8 (กิจกรรมที่ 2.1.2, 2.1.3, 2.2.1, 2.2.2, 2.4.1 และ 2.4.2) การประชุมสมัชชาภาคี อนุสัญญา สมัยที่ 9 (กิจกรรมที่ 2.1.4 และ 2.3) และกำลัง ดำเนินการอยู่ (กิจกรรมที่ 2.4.3)

องค์ประกอบที่ 3 : การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย

วัตถุประสงค์ : เพื่อจำแนกรูปและกำหนดกรอบ นโยบาย กฎหมาย การบริหาร และโครงสร้างทางสถาบันที่ เอื้ออำนวยการถ่ายทอดเทคโนโลยีและความร่วมมือทางเทคโนโลยี โดยคำนึงถึงงานขององค์กรและโครงการระดับนานาชาติที่ เกี่ยวข้องที่มีอยู่แล้ว

เป้าหมายที่ 3.1 : มีการพัฒนาข้อเสนอแนะและแนวทาง ในการใช้ประโยชน์จากทางเลือกของมาตรการและกลไก เอื้ออำนวยการเข้าถึงและการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับ อนุสัญญา ทั้งที่มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของ และมาตรการและ กลไกสนับสนุนความร่วมมือทางเทคโนโลยี

3.1.1 เตรียมการศึกษาทางวิชาการเพื่อวิเคราะห์ เจาะลึกถึงบทบาทของทรัพย์สินทางปัญญาในการถ่ายทอด เทคโนโลยีภายใต้อนุสัญญา และจำแนกรูปทางเลือกที่เป็นไป ได้ในการพัฒนาความเชื่อมโยงและขีดอุปสรรคของการถ่ายทอด เทคโนโลยีและความร่วมมือทางเทคโนโลยี โดยสอดคล้องกับ วรค 44 ของแผนปฏิบัติโจฮันเนสเบิร์ก (Johannesburg Plan of Implementation)

3.1.2 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารและ จัดเตรียมแนวทางพัฒนาระบบนโยบาย กฎหมาย การบริหาร และโครงสร้างสถาบันซึ่งเอื้ออำนวยการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ เทคโนโลยีทั้งที่มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ประเทศที่กำลังพัฒนาและประเทศที่กำลังอยู่ในระหว่างการ เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ตลอดจนแนวทาง มาตรการและ กลไกซึ่ง :

❖ สนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนากับประเทศที่พัฒนาแล้ว ตลอดจนเพื่อการถ่ายทอด ใช้ประโยชน์และเผยแพร่เทคโนโลยีในประเทศกำลังพัฒนา

❖ จำแนกรับและนำเสนออุปสรรคหรือประเด็นปัญหาที่เกิดขวางการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากประเทศที่พัฒนาแล้ว

❖ สร้างแรงจูงใจให้กับภาคเอกชนและสถาบันวิจัยของรัฐในประเทศที่พัฒนาแล้ว ในการส่งเสริมความร่วมมือและการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับประเทศกำลังพัฒนา อาทิ จัดให้มีโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือการลงทุนร่วมในประเด็นดังกล่าว ทั้งนี้ โดยให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

❖ ส่งเสริมและพัฒนาให้ภาคีสามารถเข้าถึงผลงานและประโยชน์ที่ได้จากเทคโนโลยีที่อาศัยทรัพยากรพันธุกรรมของภาคีนั้นๆ โดยให้เป็นไปตามมาตรา 19 วรรค 2 ของอนุสัญญาฯ ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีอนุสัญญาฯ ในการวิจัยทางเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

❖ ส่งเสริมแนวทางและวิธีการที่แปลกใหม่และสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยี และพัฒนาความร่วมมือทางเทคโนโลยี อาทิ Type - 2 partnership โดยให้สอดคล้องกับมติจากการประชุมสุดยอดว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (WSSD)

เป้าหมายที่ 3.2 : พัฒนาและดำเนินงานตามกรอบนโยบาย กฎหมาย การบริหารและโครงสร้างของสถาบันเพื่อเอื้ออำนวยความร่วมมือทางเทคโนโลยี ตลอดจนการเข้าถึงและใช้ประโยชน์เทคโนโลยีทั้งที่มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของซึ่งเกี่ยวข้องกับอนุสัญญาฯ และสนับสนุนความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการ โดยให้สอดคล้องกับลำดับความสำคัญในประเทศ และพันธกรณีระหว่างประเทศที่มีอยู่

กิจกรรม

ช่วงที่ 1 (ช่วงเตรียมการ)

3.2.1 จำแนกรับผู้ได้รับผลประโยชน์ และแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 ออกแบบและดำเนินกลไกเพื่อการมีส่วนร่วมของชุมชนพื้นเมืองและท้องถิ่น และผู้ได้รับผลประโยชน์ทุกฝ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.3 พิจารณาบททวนนโยบายและโครงการที่มีอยู่ และจำแนกรับอุปสรรคของการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาฯ ตลอดจนความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะและประเด็นสำคัญที่ต้องมีการดำเนินการทางนโยบาย ทั้งนี้โดยร่วมมือกับผู้ได้รับผลประโยชน์ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และการจำแนกรับขั้นตอนที่จำเป็นในการปรับปรุงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการความหลากหลายทางชีวภาพ กลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีและการวิจัยระดับชาติ และกลไกในการกำหนดแผนนโยบายอื่นๆ

3.2.4 จำแนกรับและสนับสนุนโอกาสและโครงการของชุมชนในการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

เพื่อใช้ในท้องถิ่นนั้นๆ และเอื้ออำนวยให้มีการสร้างโอกาสดังกล่าวในระดับชุมชน

ช่วงที่ 2

3.2.5 ดำเนินมาตรการและกลไกทางนโยบาย กฎหมาย การบริหารและสถาบันในประเทศที่กำลังพัฒนาและประเทศที่กำลังอยู่ในระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เพื่อสนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และความร่วมมือระหว่างประเทศที่พัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนา

3.2.6 นำเอากรอบ กฎระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายมาใช้และสร้างแรงจูงใจให้กับภาคเอกชน และสถาบันวิจัยของรัฐในประเทศที่พัฒนาแล้ว ในการส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปยังประเทศที่กำลังพัฒนา และประเทศที่กำลังอยู่ในระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ

3.2.7 ส่งเสริมและเอื้ออำนวยการแบ่งปันและถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีระหว่างชุมชน โดยการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างชุมชน การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการและการจัดพิมพ์เอกสาร เป็นต้น

3.2.8 ส่งเสริมและพัฒนาให้ภาคีสามารถเข้าถึงผลงานและผลประโยชน์ จากเทคโนโลยีที่อาศัยทรัพยากรพันธุกรรมของภาคีนั้นๆ โดยให้เป็นไปตามมาตรา 19 วรรค 2 ของอนุสัญญาฯ ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีอนุสัญญาฯ ดังกล่าวในการวิจัยเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

3.2.9 ส่งเสริมโครงการวิจัยร่วมที่มีการจัดสิทธิบัตรหรือให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาแบบอื่นๆ ร่วมกัน ตลอดจนกลไกอื่นๆ ในการเอื้ออำนวยการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่อาศัยทรัพยากรพันธุกรรม

3.2.10 ส่งเสริมความร่วมมือทางเทคโนโลยีและการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้วยแนวทางที่แปลกใหม่และสร้างสรรค์ อาทิ Type - 2 partnership หรือการถ่ายทอดเทคโนโลยีในหมู่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภาคเอกชนและองค์กรสาธารณะ

3.2.11 เสริมสร้างสมรรถนะของสถาบันวิจัยระดับชาติในการใช้ประโยชน์และพัฒนาปรับปรุงเทคโนโลยีที่นำเข้า โดยไม่เป็นการขัดต่อข้อตกลงในการถ่ายทอดเทคโนโลยี และกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนในการพัฒนาและใช้ประโยชน์เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3.2.12 เผยแพร่ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ

ผู้ดำเนินการ : สำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ (กิจกรรมที่ 3.1.1 - 3.1.2) และภาคี (กิจกรรมที่ 3.2.1 - 3.2.12)

กำหนดการดำเนินงาน : การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 8

องค์ประกอบที่ 4 : การพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะ **วัตถุประสงค์ :** เพื่อให้มีสมรรถนะทางการบริหาร สถาบัน วิทยาศาสตร์ และวิชาการที่เพียงพอในการดำเนิน

ความร่วมมือทางเทคโนโลยีและการถ่ายทอดเทคโนโลยี ตลอดจนความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายที่ 4.1 : มีสมรรถนะทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ สถาบัน และการบริหารที่เพียงพอสำหรับการประเมินเทคโนโลยีระดับชาติอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วทันความต้องการกิจกรรม

4.1.1 องค์กรและโครงการระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ ให้การสนับสนุนทางการเงินและวิชาการ (รวมถึงการฝึกอบรม) ในการพัฒนาสมรรถนะในการประเมินเทคโนโลยีระดับชาติอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วทันต่อความต้องการ

เป้าหมายที่ 4.2 : มีสมรรถนะทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ สถาบัน และการบริหารที่เพียงพอในการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างและดำเนินงาน ระบบข้อมูลระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ สำหรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและความร่วมมือด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพกิจกรรม

4.2.1 วิเคราะห์ประเมินความต้องการและโอกาสในการพัฒนาสมรรถนะ เพื่อการพัฒนาหรือเสริมสร้างและดำเนินงานระบบข้อมูลข่าวสารสำหรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและความร่วมมือทางเทคโนโลยีในระดับชาติอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงและประเมินผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

4.2.2 ให้การสนับสนุนทางการเงินและวิชาการ (รวมทั้งการฝึกอบรม) เพื่อพัฒนาสมรรถนะของระบบ รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูล ความต้องการและโอกาสในการถ่ายทอดเทคโนโลยีในระดับชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สมรรถนะในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีข้อมูลคอมพิวเตอร์อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ โดยประสานความร่วมมือกับโครงการที่มีอยู่อย่างเต็มที่

เป้าหมายที่ 4.3 : มีสมรรถนะทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ สถาบัน และการบริหารที่เพียงพอในการพิจารณาทบทวนนโยบายและโครงการระดับชาติ ตลอดจน จำแนกระบุอุปสรรคในการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาฯ ความจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะและประเด็นสำคัญที่ต้องมีดำเนินการทางนโยบาย

กิจกรรม

4.3.1 องค์กรและโครงการระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ ให้การสนับสนุนทางการเงินและวิชาการ (รวมถึงการฝึกอบรม) ในการเสริมสร้างหรือเพิ่มสมรรถนะในการพิจารณาทบทวนนโยบายและโครงการที่มีอยู่ และจำแนกรูปอุปสรรคที่กีดขวางความร่วมมือทางเทคโนโลยีและการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาฯ ความจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะ และประเด็นสำคัญที่ต้องมีดำเนินการทางนโยบาย

เป้าหมายที่ 4.4 : มีสมรรถนะทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ สถาบัน และการบริหารที่เพียงพอในการดำเนินมาตรการและ

กลไกเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีและความร่วมมือทางเทคโนโลยี ทั้งในภาครัฐและเอกชน ตลอดจนการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีที่ถูกต้อง

กิจกรรม

4.4.1 องค์กรและโครงการระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติที่เกี่ยวข้อง ให้การสนับสนุนทางการเงินและวิชาการ (รวมถึงการฝึกอบรม) ในการสนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีและความร่วมมือทางเทคโนโลยี ตามความต้องการและลำดับความสำคัญก่อนหลังของประเทศนั้นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นต่อไปนี้

✦ การเสริมสร้างสมรรถนะทางการบริหาร การพิพากษา กฎหมาย และนโยบาย

✦ การเอื้ออำนวยการเข้าถึงเทคโนโลยีที่มีเจ้าของ โดยสอดคล้องกับมาตรา 16.2 ของอนุสัญญาฯ

✦ สร้างแรงจูงใจทางการเงินและแรงจูงใจอื่นๆ ในการกระจายการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

✦ เสริมสร้างสมรรถนะและให้อำนาจแก่ผู้ได้รับผลประโยชน์ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนพื้นเมืองและท้องถิ่น ในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

✦ ให้การสนับสนุนทางการเงินและวิชาการ (รวมถึงการฝึกอบรม) เพื่อพัฒนาสมรรถนะของสถาบันวิจัยในประเทศกำลังพัฒนา และประเทศที่กำลังอยู่ในระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ในการพัฒนาเทคโนโลยีขึ้นเอง ตลอดจนในการใช้ประโยชน์ เผยแพร่และปรับปรุงเทคโนโลยีที่นำเข้า รวมถึงการดำเนินโครงการแลกเปลี่ยนนักวิจัย ทั้งนี้ โดยให้สอดคล้องกับข้อตกลงการถ่ายทอดเทคโนโลยีนั้นๆ และกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

✦ สนับสนุนการพัฒนาและดำเนินโครงการระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ เพื่อช่วยเหลือการถ่ายทอดเทคโนโลยีและความร่วมมือทางเทคโนโลยี ตลอดจนความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงการที่เอื้ออำนวยความร่วมมือระหว่างประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา และโครงการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ ระหว่างประเทศกำลังพัฒนาด้วยกัน

ผู้ดำเนินการ : แหล่งเงินทุน (รวมถึงกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก) (กิจกรรมที่ 4.1, 4.2.2 และ 4.4) และภาคีที่เป็นประเทศกำลังพัฒนา และประเทศที่กำลังอยู่ในระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ (กิจกรรมที่ 4.2.1 และ 4.3)

กำหนดการดำเนินงาน : ตั้งแต่การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 7 เป็นต้นไป (กิจกรรมที่ 4.1 และ 4.4) การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 8 (กิจกรรมที่ 4.2.1, 4.2.2 และ 4.3)

การประชุมสมัชชาภาคี อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ 7

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย	สำนักความหลากหลายทางชีวภาพ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 60/1 ซอยพิบูลวัฒนา 7 ถนนพระราม 6 พญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์-โทรสาร 0 2265 6638, 0 2265 6640
สงวนลิขสิทธิ์	2547. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย
การอ้างอิง	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2547. การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ 7. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ. 194 หน้า
ISBN	974-9632-30-3
พิมพ์ครั้งแรก	ตุลาคม 2547
บรรณาธิการ	ปัทมา ดำรงผล
ออกแบบและจัดพิมพ์โดย	บริษัท อินทิเกรเต็ด โปรโมชัน เทคโนโลยี จำกัด โทรศัพท์ 0 2158 1312-6 โทรสาร 0 2158 1319